

ШУМАДИНА

ЛИСТЪ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОС

ТЕЧ. VI.

Овај листъ излази сваке Суботе. Цена е одъ 1. Апр. до нове године 18 гр. За огласе се 3 кр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 кр. ср. за трлутъ.

Л. 74

НЕКА СИЛА.

Има сила нека,
Што ми душу мори,
Срце злѣбно мучи,
Груди огнѣмъ гори.
Кадъ нѣой ближе ходимъ,
Стра' ми срцу прети,
Када одъ нѣ ходимъ
Душа къ нѣойзи лети.
Ноћу, и у дану
На яви и сану
Єднако ме дира
Срцу неда мира! —

Желишь драга знати

Ко е ова сила,
Каза'ћу ти право:
Ти си душо мила! —

М.

СЫНОВАЦЪ КАО СТРИЦЪ

(Свршетакъ).

Бележникъ судейски и преѣшашњи.

Бележникъ. (стане између Обрада и г. Войновићке). По вашемъ позиву дошао самъ и стоимъ вамъ на услуги.

Г. Войновићка. А гле, г. бележникъ!

Бележникъ. Милостива госпо, я вамъ стоимъ на расположењу; г. полковникъ изволио е доћи къ мени.

Г. Войновићка. Шта? Заръ е мой мужъ пре свогъ полазка био кодъ васъ?

Бележникъ. Пре свогъ полазка? Шта ми то кажете! Милостиви е господинъ по свой прилици зато тако итао, што се ние могао дуже бавити, нити е могао на мене чекати. Ову ми е цедуљицу оставио. Господине, изволте е прочитати (преда цедуљу Обраду).

Периша. (полако Обраду) Ево, ово е бележникъ, кога е вашъ стрицъ позвао.

Обрадъ. Збогъ Тихомирове свадбе са Софиомъ.

Периша. (тихо) Ала би згодно било, да га на нашу ползу употребимо.

Обрадъ. Ћути, да видимъ, шта му е мой стрицъ писао!

Обрадъ. (Чита) „Господине, имајте доброту, потрудите се довече до мое куће, и понесите брачни уговоръ, кои сте за мою Софию саставили. Я имамъ важанъ основъ, збогъ кога желимъ, да се све јошть данасъ сврши.“

Периша. Ево имамъ црпу на бело, милостива госпо, садъ се већъ неможемо више сужати е савамо лѣно вашегъ супруга.

София. Ние ни вуждно, да вамъ отацъ пише, мама мати! — кадъ е већъ овомъ господину писао.

Обрадъ. (бележнику) А ви, господине, — шта ви о той ствари мислите?

Бележникъ. Я велимъ, да е ово писмо доста ясно.

Г. Войновићка. Па нека буде тако, дѣцо! Будите срећни. Подпишите брачни уговоръ, па онда да се вѣнчате!

Обрадъ. Брзо, Периша! дай асталъ, перо, мастило, да се одма све сврши.

Появъ 8.

Полковникъ, Миланъ и преѣшашњи.

Савета. А гле! стрицъ!

София. Мой отацъ!

Периша. (за себе) Заръ га ђаво опетъ донесе натрагъ, — садъ ће овај проклети старацъ да намъ се на душу попне, — држ' се Периша, — држ' се Обраде!

Обрадъ. (за себе) Занста, самъ га е ђаво овамо донео. Овај га е Миланъ довео, — башъ е то мой зли духъ.

Г. Войновићка. Шта видимъ! — мой мужъ!

Миланъ. (показиваюћи на г. Полковника) Како самъ срећанъ, што г. Обрада могу нѣговой можда већъ забринутой породици повратити (угледавши Обрада) Шта врага, заръ си ти овде! (окренувши се полковнику) А ко сте ви, господине мой?

Полковникъ. Нѣговъ стрицъ, господине мой!

Обрадъ. Али, — разясни ми, Милане — — —

Миланъ. Разясни ми ти! Я самъ дознао, да е издана заповѣсть, да те полицајна власть у твой гарнизонъ натрагъ спроведе, — доцније дознамъ, да е та за-

я усѣднемъ на могъ кулаша, и на скоштанска кола, у којима самъ држо, да заиста нађемъ — —

ни ^{ч. 27} ^{лако} Вашегъ покорногъ слугу, кои е нскогъ кочияша, коме самъ дао вози, а кои ме возио, дао олуина

иъ. Твој е стрицъ нашао за студно, да ме путована неизведе изъ мога аблућени, него склони на повратањ, и садъ ево нисъ ту! Обрада и мислињ, да ти леви ревностъ мою за свога правду нећешъ замерити!

Обрадъ. Врло самъ ти обвезанъ приятелю за твоју ревностъ и ^{мисли} ми указао. — само ми е жао, што си мене ^{мисли} ии трудъ на себе правнио.

Полковникъ Г. Милане! Мой синовацъ можда вамъ ние башъ одъ срца благодаранъ на великој вашој доброты, али я ћу вамъ заиста благодаранъ бити.

Г. Войновићка. Дакле ти ниси био на путу зау Русию ради неки важни државни послова.

Полковникъ. Шта наолако! Заръ су ме неки угурсузи чакъ у ^{руки} ^{оправити}?

Г. Войновићка. Та да, — ја знамъ, збогъ онегъ важногъ државногъ посла, кои ти е министерство ^{спостра} дѣла повѣрило, као што си Периши казао.

Полковникъ. Дакле опетъ тай угурсузъ Периша, све нѣгово масло, — онъ ме наипосле чакъ у Русию опремио. Я самъ му неисказано благодаранъ, што ме на тако велики степенъ узвишава — (бележнику) ви сте сигурно мою цедулю добили, и мени ће веома мило бити, ако се брачни уговоръ јоштъ данасъ подпише и цѣла стваръ сврши.

Бележникъ. Милостиви господине, — ништа лакше! Та ми смо наумили, да и у вашемъ одсуству овај посао свршимо.

Полковникъ. Заиста прекрасно! Да по некадъ бива свадба и у одсуству отца, то јошъ може проћи, али безъ младоженъ свадба, — то ми никако не иде у главу.

Войновићка. Та ево младоженъ! Заръ непознаешъ твога многогъ синовца Обрада?

Обрадъ. Ђсть, любезни стриче, я самъ!

Полковникъ. Мой е синовацъ истина угледанъ младихъ, али Софию неће онъ добити!

Г. Войновићка. Е, па ко ће јо добити?

Полковникъ. Ко! Јоштъ питате! Ко други него г. Тихомиръ?

Г. Войновићка. Та заръ ние г. Тихомиръ умро?

Полковникъ. Госпо, ви се варате! Онъ е живъ и здравъ, онъ е овамо самномъ дошао, — та ево га гди долази!

Г. Войновићка. А ко е онај, што иде съ нѣиме?

Полковникъ. То е непознани пратиоцъ г. Тихомира, кога му е поштенѣйши Периша набавио.

ПОЯВЪ 9.

Пређашњи, Тихомиръ са своимъ наредникомъ, кои у еданъ кошакъ собни сѣдне.

Тихомиръ. (полковнику) Ви дакле шилѣте нашегъ стрица ни крива ни дужна на 30 миля далеки путь? Заиста господине, та васъ шала неће тако олако проћи.

Полковникъ. Гле, гле Тихомира! но ако си башъ тврдо наумио, да се тучешъ, а ти се туци са моимъ синовцемъ, а не самномъ.

Тихомиръ. (позна га) Шта? заръ сте ви? А како се тако брзо вратисте?

Полковникъ. То имамъ благодарити овомъ господину, (показиваюћи рукою на Милана) кои е изъ приятельства према моме синовцу на коню као безъ душе замномъ похитао и овамо ме повратио.

Обрадъ. Г. Тихомире, я васъ неразумемъ! Та ми смо се, у колико знамъ, као najbolji приятели разстали; — па заръ ми нисте сами безъ икаквогъ узтезана Софиину руку уступили?

Полковникъ. Нема одъ тога ништа! Ни моя жени, ни Софија, ни синовица, нити синовацъ може тврду мою волю изменути!

Тихомиръ. Г. Полковникъ! Мени е особито мило, што сте се съ овогъ пута вратили, на кои васъ е една сплетка противъ ваше волѣ опремила, — но ви говорите и чините, шта вамъ е годъ драго, господична Софија ће ипакъ нашегъ синовца волети, па ту ништа не помаже.

Полковникъ. Я то нећу да разумемъ! Та заръ самъ я младоженю Тихомира зато изъ толике дальине у мою кућу довео, да га после опетъ као бећара нѣговој кући оправимъ?

Обрадъ. Што се тога тиче, господине стриче — то ће се лако наћи начинъ, како да г. Тихомиръ не буде башъ узалудъ овамо дошао. Запитайте само о томе мою сестру Савету.

Савета. Мене? — у чему би я могла — — какавъ то начинъ — я незнамъ — —

Тихомиръ. Но — то ћу онда я самъ говорити! Г. Полковникъ, ваша е синовица, господична Савета јоштъ слободна; — Тако вамъ приятельства, о комъ сте ми свакадъ толико јасне доказе давали, употребите савъ вашъ упливъ кодъ ваше синовице, да она вашу неодржану рѣчь изглади.

Полковникъ. Шта? Како то? — Ви Савету да узмете? А овај угурсузъ Периша, заръ да олако и безъ батина прође! — Богме, онъ ће ми за све васъ платити.

Периша. Богъ нека ми одузме мѣсто мое у раю, ако самъ я све ово вами у пркосъ и изъ каквогъ неприятелиства, него само изъ любви, дужностне привржености и ревности према моме очаяваюћемъ господару а я знамъ, ви ћете ми све то опростити!

Полковникъ. (составляюћи оба пара) Кадъ е тако, шта му знамъ, — дѣцо, будите срећни!

(Завѣса пада)

М Р В И Ц Е.

— При избору народни представника у едной Француской варошици давао е сваки грађанинъ свой гласъ. При гласаню позавади се нижа класа грађана; едни су хтели едного, а други опетъ другога за представника. Распра дође до огорченя; они се одвои на две партае, и спремили на бой. Еданъ амалинъ пакъ, кои е са стране за цѣло време ћутао, нити е гласа давао, одмакао се мало подаль одъ позоришта бойногъ. Неки изъ гомиле викали су га, да и онъ приступи, и да се изясни, на кою ће страну да пређе. Онъ пакъ одговори равнодушно: „Знаете, я се јоштъ нисамъ сасвимъ рѣшио, — видите, да ми е знати, коя ће страна бити ача, я бы одма гласао, зато чекамъ, докъ се побие, па ћу онда дати мой гласъ.“

— Еданъ гренадирски капларъ, кои бидше мало напиту, одао е по Берлину, и срео е на соваку свогъ едного бившегъ другара, кои е ступио у дворску службу, и већ дворски юнкеръ постао. Овај се бидше доста погордио, и ишао е круто и поносито. Капларъ пошча за њимъ узастопце и загледао га е чешће, изчекивајући, да га юнкеръ као бившегъ друга свога поздрави и съ њиме се рукуе. Но юнкеръ ние хтео ни да га честито погледа — а кадъ му се најпосле досади онъ срдито рекне каплару: „Молимъ, шта ме ви толико загледаете!“ — Капларъ му одговори: „Шта Петре, заръ обещъ да ти платимъ, што те гледамъ. Ако си то радъ, а ти се найми кодъ Талияна, па да те после за новце гледамъ.“

— Чудновата проба. Еданъ чешки селякъ докопао е бичъ после вѣнчаня, и стао е у средъ највећегъ веселя и игре свою невѣсту попречно и уздужъ тући. Ню стаде кукњава, она е кумила и приклињала, и питала га е, шта му е она скривила, те тако съ њоме поступа. Кадъ ю е престао тући, онъ јој ладнокрвао одговори: „Тими ниси ни шта скривила, ти си чиста и невина као сунце на ведромъ небу; но я самъ ти само хтео пробе ради показати, шта самъ я кадаръ учинити, ако бити доцније кадгодъ пало на умъ, да будешъ угурсузь!“

— Еданъ нѣмачки марвени трговацъ, кои е при докупляню вересие морао примити ексикъ дукате, гледао е, да ѿ се отресе, и понео е те паре на панађуръ, да ѿ протури. Но Селяци, одъ кои е онъ стоку пазарио, примѣте, да су дукати ексикъ, и нехтедоше ѿ примити. Трговацъ се мучио свакојко, да ѿ какогодъ приволе, и рекне ѿмъ најпосле:

Е, кадъ е тако, а ви дайте едне мале теразие, па ћете се сами увѣрити, да одъ тежине врло мало фали.“

Селяци му донесу теразие, онъ одъ њи затимъ заиште еданъ добаръ велики дукатъ, и метне га у едну шоло, а ексикъ дукатъ и две ситне паре метне у другу шоло, те се тежина изравна.

Еданъ
разлика са
Е, кадъ
разлика са
Трговци
вал.

Онда
међу Србима

— Еданъ
у горној
лирѣ, и словомъ
сваки данъ у другој кући

— Еданъ запита некога
а при томе сигуранъ, да би
Овај други одговори му
занатъ, я ти незнамъ други него
интересъ, па живи одъ интереса.“

Е р а к њ и П е т а к њ

Еракъ. Е, башъ ти е она полиция му

Петакъ. А како то?

Еракъ. Ето како! Ти знашъ, да е то на
вило, да влада обшта узаямностъ, — я самъ чуо, да е
између велики царства и мали држава
узаямностъ. Али кодъ насъ ние тако.

Петакъ. Богъ нека те разуме, шта ти обещъ да
кажешъ!

Еракъ. Башъ ти немашъ нимало оштроумисно, —
ето видишъ, како е кодъ насъ. Я у полицију не дирамъ,
шта више, я е се боимъ, као ђаво крста, а она се вр-
ло често меша у наше приватне послове, и као што знашъ,
у наше ситне рачуне, ков ми тако радо и безъ полицие
водимо. Е, садъ кажи ми, каква е то правда, оно, што
туђа земля другой чини, то Србинъ Србину неће.

Петакъ. Међеръ ти си паметанъ човекъ. Да е садъ
неко лудо време, као по Богу пре неколико година, ти
би далеко дотерао!

Театоръ после поноћи.

С т а н и ш а. (иде ноћу нализанъ кући и поводи се
десно и лево, најпосле наиђе на свога другара Перишу,
кои е био такође пиянъ) Башъ добро, кадъ се сретосмо,
врстни друже, — садъ ти мене одведи кући, а после ћу я
тебе, па ћемо тако обоица лакше кући отићи, — а томъ
ћу ти приликомъ и яде мое да кажемъ.

П е р и ш а. (завезло езиномъ) Ста — а — ниша бра-
те, мени е зло, одведи најпре ти мене, — но кажи ми,
тако ти нашегъ приятельства, па кога си ми се толико

— Богме имаће ти и самъ
ведешъ кући, па се мало распа-
идемо после, да те бисмо!

— Не ме нико увредио, него види
ови проклети швајцери по Бео-
разположенъ човекъ кући
не само да да красно
ку кући, па идемо, како
прошлого, брвома претима
а главома, кадарма, да ти ту не-

дока, него живи човѣкъ по својој вољи.
те Богъ сачува. — Когадѣмъ се светъ, нема
ше веселъ живота!

Све едице те едино.

Мужъ. Но, како, како те се допало у театору,
видимъ, да се баш недовољно толико.

Жена. Жала Богъ паре, што самъ дала; ево већ
четири пута повтараво „Ирѣ Яню“ и я самъ свакадъ
ишла, — а кадъ тамо додемъ, а они говоре опетъ све
едно, те едино.

Театоръ у књижари

Два се приятеля састану у књижари, и између њи
се заметне следуюћи разговоръ.

Први. Шта ћешъ да пазаришъ, приятелю, я знамъ,
да си се ти досадъ слабо съ књигама забавляю.

Други. Знашъ брате, читао самъ у новинама, да
има овде у књижари на продаю неки шалъиви календаръ,
одъ когъ човекъ мора да *узре* одъ смей, кадъ га чита,
— и зато самъ брзо овамо похитао, да купимъ еданъ та-
кавъ календаръ и за мою жену, докъ се нису разпродали.

Први. (књижару на уво) Ако вамъ е само еданъ
комадъ остао, я ћу вамъ трипу цѣну платити, да ми га
уступите, а њму кажите, да немате више.

Свачему дође време.

Бракъ. Петаче; кудъ си тако поптао?

Петачъ. Айдемо заедно! Е брате, како се времена
меняю! Я самъ пошао у театоръ, да представљамъ „скит-
ничку конфузию“, еръ самъ чуо, да се томъ приликомъ
могу многе паре добити. Садъ молимъ те, разсуди само,
прексиноћ смо обонца били на епитиміи у полицији збогъ

оне наше мале скитничке конфузије кодъ „три бокала“,
а садъ се можемо обогатити. Болянъ брате, видишъ, ка-
ко свачему дође време!

Бракъ. Е садъ нека ми когодъ каже, да е скитница
за ништа, главу ћу му разбити. Айдемо заедно!

О Г Л А С И.

Збогъ дугогъ одсуство-
ваня Учредника на страни, листъ
ће овај престати изилазити одъ
1. Јануара 1858. године на нео-
предѣлено време.

У Београду

31. Децембра 1857.

Учреднишество „Шумадинке“.

ПРОДАЈА НЪИВЕ.

Ниву мою лежећу на топчидерскомъ
брду, десно одъ пута водећегъ изъ Београ-
да у Топчидеръ, између комшија Радисава
Јовановића, Спасоја Вельковића Писара Сл.
Примир. Суда и воћняка Павла Башкалѣића
износећу 52 хвата ширине, лица и зачеля
по 74 хвата дужине, са све четири стране
шанцемъ ограђена, продаемъ я долеподпи-
санный изъ слободне руке, тако, ако бы ко
имао волю купити е, нека се обрати мени
у Прав. Типографіи. Цена ће бити врло
умерена.

У Београду 12. Децембра 1857.

Спиридонъ Нешинъ.

Словослагаръ.

Издае Любомиръ П. Пенадовинъ.

У Књигопечатњи Княжества Србскогъ.